

Stand van zaken Q3/Q4 2023/Q1 2024: Speerpunten en acties Mantelzorg

N.a.v. onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van mantelzorgers in de gemeente Wijchen

Fase 1 Preventie: bewustwording

Vinden: investeer in het 'vinden' van mantelzorgers.

Om mantelzorgers écht te kunnen ondersteunen is het van belang dat mantelzorgers zich herkennen in de term mantelzorger. Hierdoor kunnen mantelzorgers eerder ondersteuning vinden. Ook professionals herkennen mantelzorgers niet altijd. Hoe bereik je mantelzorgers, met verschillende achtergronden, in Wijchen?

Actie	Wie?	Hoe?	Status
In de lokale media delen we ervaringsverhalen van mantelzorgers. Samenwerking met ervaringsdeskundigen en professionals.	Beleidsadviseur Wmo / Consulent Mantelzorg i.s.m. afdeling Communicatie	Meerdere artikelen over mantelzorgers in Wegwijs. Uitgebreide informatie over mantelzorg toegevoegd op website van de gemeente. Consulent Mantelzorg neemt deel aan weekoverleg vakteam Ouderen Sociaal Team, er is een leer- en ontwikkeltraject Mantelzorg geweest met professionals en ervaringsdeskundigen. Er vindt overleg plaats met collega's van MeerVoormekaar. Recent is het Netwerkoverleg Mantelzorg gestart met diverse zorgprofessionals. De Consulent Mantelzorg is aanwezig bij bijeenkomsten voor Mantelzorg zoals pilot Dementievriendelijk Kasteel, Alzheimer café en diverse lezingen.	
We investeren extra in het vinden, (h)erkennen van de groep jonge mantelzorgers (t/m 24 jaar). Deze groep wordt (nog) niet voldoende bereikt.	Beleidsadviseur Wmo/ Strategisch adviseur/LEA/ MeerVoormekaar.	Het thema Jonge mantelzorgers is besproken in het LEA. De Consulent Mantelzorg heeft contact met de schoolmaatschappelijk werkers. MeerVoormekaar heeft deze doelgroep opgenomen in het reguliere jeugdwerk, groep van ong. 25 jonge mantelzorgers bij MVm onder de aandacht.	
We richten een klankbordgroep Mantelzorg (Mantelzorgpanel) in en we laten ons adviseren door de mantelzorgers zelf.	Beleidsadviseur Wmo/ Consulent Mantelzorg/	Het Mantelzorgpanel bestaat uit ervaringsdeskundigen, eerste bijeenkomst vond plaats op 28 februari.	

Bij een subsidierelatie wordt er een heldere opdracht vanuit de gemeente verstrekt om mantelzorgers te vinden en te ondersteunen.	Beleidsadviseur Wmo/ Strategisch adviseur	Onderdeel van het proces rondom subsidies.	
Samenwerking met professionals		Consulent Mantelzorg is bekend bij Zorgtrajectbegeleiders Dementie. Consulent geeft diverse presentaties zoals bij Buurtzorg en collega's Sociaal Team. Consulent is aanwezig bij belangrijke netwerkbijeenkomsten. Recent is het Netwerkoverleg Mantelzorg gestart met diverse zorgprofessionals.	
Vrijwilligers worden door de juiste kennis en vaardigheden versterkt in het eerder (h)erkennen van mantelzorgers. Hierdoor kunnen zij eerder (preventieve) ondersteuning bieden.		Er is een thema middag voor vrijwilligers geweest van MVM over mantelzorg. Consulent verzorgt themamiddagen bij diverse seniorenverenigingen.	
We blijven investeren in lotgenotencontact, zoals het Alzheimercafé, Mantelzorgcafé, NAH café ed.	Team Wmo, jeugd en gezondheid	Leer- en ontwikkeltraject met Mantelzorg.nl en Movisie is afgerond. We pakken hierop door met het Netwerkoverleg Mantelzorg. We ontwikkelen een vraaggericht aanbod.	
We stimuleren mantelzorgers die bij ons nog niet bekend zich 'aan te melden'.	Team Wmo, jeugd en gezondheid/ MeerVoormekaar/ ST	Het is en blijft lastig om mantelzorgers te vinden. Zij herkennen zich vaak niet in de term. Taal is erg belangrijk. Er komt een nieuwe bewustwordingscampagne in combinatie met Sociale basis SPUK GALA. Via factor C bouwen we samen met de afdeling Communicatie verder aan een goede basis voor communicatiehulpmiddelen voor de verschillende projectgroepen.	

Fase 2 Preventie: behoud balans

Verlichten: informeer mantelzorgers over het ondersteuningsaanbod. Zorg voor een goed ondersteuningsaanbod. Versterk de draaglast en draagkracht van mantelzorgers.

De groep mantelzorgers en hun situatie is divers. De weg vinden naar het juiste loket om passende ondersteuning te krijgen, is soms ingewikkeld en soms bureaucratisch. Mantelzorgers in de gemeente Wijchen die ondersteuning krijgen zijn hierover over het algemeen tevreden, maar wensen wel meer ondersteuning. Er blijkt behoefte aan vormen van respijt, praktische ondersteuning en informatie.

Actie	Wie?	Hoe?	Status
Mantelzorgers kunnen op meerdere plekken terecht voor informatie en advies (o.a. inloopochtend, website)	Beleidsadviseur Wmo/ MeerVoormekaar/ Consulent Mantelzorg	Inloopspreekuur, website, aanwezig bij diverse bijeenkomsten waar Mantelzorgers aanwezig zijn, organisatie van de Dag van de mantelzorg.	
We investeren in voldoende aanbod (zoals inloopmogelijkheden in de buurt) en ondersteuningsvormen voor mantelzorgers, zoals Respijtzorg. Het inzetten van Respijtzorg kan tot twee weken ziekteverzuim per jaar voorkomen.	Beleidsadviseurs Wmo	De professionals van Netwerkoeverleg Mantelzorg brengen de huidige ondersteuningsvormen in kaart. M.b.v. de nieuwe ZonMw subsidie (doorontwikkeling aanbod voor thuiswonende mensen met dementie) vinden er aanvullende/ verdiepende interviews plaats over de behoeften van mensen met dementie en hun mantelzorgers.	
We ontwikkelen een overzicht van respijtmogelijkheden vanuit Wmo en Jeugd.	Team Wmo, jeugd en gezondheid	Op de website www.wijchen.nl staat een overzicht van respijtvorzieningen.	
We starten pilots met moderne technieken/ eHealth.	Team Wmo, jeugd en gezondheid	We onderzoeken de mogelijkheid om het Thuis in Oss te bezoeken.	
Op dit moment loopt het onderzoek naar 'Zinnige dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie'. Dit onderzoek is mogelijk gemaakt door subsidie van ZonMw. Begin december wordt het rapport met aanbevelingen opgeleverd. Onderdeel van dit rapport is de behoefte van mantelzorgers van thuiswonende mensen met dementie.	Beleidsadviseurs Wmo	Vanaf 1/1/2024 vindt er een doorontwikkeling plaats op het aanbod voor thuiswonende mensen met dementie m.b.v. de nieuwe ZonMw subsidie voor de gemeente Druten en Wijchen.	
MeerVoormekaar organiseert samen met het Odensehuis in 2023 de toneelvoorstelling 'Dag Mama'. Deze	MeerVoormekaar/ Odensehuis	Helaas gaat de voorstelling van Toneelgezelschap van Dag Mama om diverse redenen niet door. Er ligt een subsidie aanvraag voor een nieuwe toneelvoorstelling.	

voorstelling geeft mantelzorgers extra handvatten om beter te leren omgaan met de zorgvrager met dementie.			
Het combineren van werk en mantelzorg wordt vaker onderwerp van gesprek.	Beleidsadviseur Wmo/ Consulent Mantelzorg	Het Netwerkoverleg Mantelzorg heeft een persona ontwikkeld 'de werkende mantelzorger'. We gaan hier verder mee aan de slag.	
Het MT van de Werkorganisatie Druten Wijchen krijgt informatie over het belang om werkende mantelzorgers (ambtenaren) te ondersteunen. Het MT bepaalt of zij opdracht geven aan P&O om een Plan van Aanpak te ontwikkelen om ambtenaren met mantelzorgtaken beter te ondersteunen.	Beleidsadviseur Wmo/ Consulent Mantelzorg	Op dit moment heeft dit niet de hoogste prioriteit.	

Fase 3: Versterken: versterk de positie van mantelzorgers

Een sterke positie van mantelzorgers in beleid en samenwerking maakt dat mantelzorgers erkend worden en er een betere toegang is naar ondersteuning.

Actie	Wie?	Hoe?	Status
Ondersteuning wordt zoveel mogelijk preventief ingezet. Vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid wordt onderzocht of er een 'Zelfzorg' cursus voor mantelzorgers kan worden ontwikkeld.	Beleidsadviseur Wmo/ Beleidsadviseur Gezondheid/ MeerVoormekaar	Er heeft een workshop in de gemeente Druten plaatsgevonden over positieve gezondheid en mantelzorg. De workshop is goed ontvangen. In Wijchen volgt een soortgelijke training.	
Mantelzorgers die bekend zijn bij de gemeente en MeerVoormekaar worden pro- actief geïnformeerd over het ondersteuningsaanbod (zoals praktische hulp). Bijvoorbeeld door een nieuwsbrief.	Beleidsadviseur Wmo/ Consulent Mantelzorg/ MeerVoormekaar.	Er heeft een juridische toets plaatsgevonden of het adressenbestand van mantelzorgers die de Mantelzorgwaardering aanvragen gebruikt kan worden voor bijvoorbeeld een gemeentelijke mailing. Dit is mogelijk. Het adressenbestand wordt binnenkort voor het eerst gebruikt.	
Het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers wordt helder weergegeven en is makkelijk te vinden. Bijv. via de website.	Beleidsadviseur Wmo/ Consulent Mantelzorg	In februari 2024 ging de webpagina live. De webpagina wordt verder doorontwikkeld.	

Fase 4. Verbinden: intensiever samenwerken is een voorwaarde voor het goed kunnen vinden en versterken van mantelzorgers.

Er is behoefte aan meer onderlinge samenwerking tussen professionals om elkaars kennis beter te benutten. Deze samenwerking wordt verder versterkt door een gezamenlijke werkwijze en het bevorderen van deskundigheid. Binnen de gemeente wordt meer verbinding gezocht tussen de beleidsterreinen welzijn/ zorg, onderwijs, participatie, wonen en openbare ruimte.

Actie	Wie?	Hoe?	Status
De procedure wordt gestart om een Mantelzorgmakelaar te werven.	Beleidsadviseur Wmo/ Manager Sociaal Team	Consulent Mantelzorg is per 1/8/2023 begonnen.	
De Consulent Mantelzorg heeft een ambassadeursrol. Zij zet zich in om mantelzorgers beter te vinden en te bereiken, zij vergroot de bewustwording over mantelzorg, zij faciliteert de lokale samenwerking en verbindt bestaande initiatieven.	Beleidsadviseur Wmo/ Manager Sociaal Team/ Consulent Mantelzorg	Consulent Mantelzorg is aanwezig bij diverse ontmoetingsplekken voor professionals. Na het leer- en ontwikkeltraject op Alverna is het Netwerkoverleg Mantelzorg gestart.	
De Consulent Mantelzorg zorgt voor deskundigheidsbevordering bij vrijwilligers, professionals en mantelzorgers. Door te investeren in kennis en vaardigheden van vrijwilligers, professionals én mantelzorgers verbetert de aangeboden mantelzorgondersteuning.	Beleidsadviseur Wmo/ Manager Sociaal Team/ Consulent Mantelzorg	De Consulent Mantelzorg is onderdeel van het sociaal team. Door deze plek ontmoet ze veel professionals met diverse disciplines. Ze werkt nauw samen met de Welzijnsmedewerker van MeerVoormekaar. Zo is de Consulent Mantelzorg aanwezig bij de bijeenkomsten van vrijwilligers van de Welzijnsbezoeken.	
Er wordt onderzocht of er een uniforme werkwijze ontwikkeld kan worden voor het Sociaal Team/ MeerVoormekaar en onze samenwerkingspartners om mantelzorgers eerder in beeld te krijgen.	Beleidsadviseur Wmo/ Consulent Mantelzorg	De Consulent Mantelzorg zoekt voortdurend mogelijkheden (presentaties, thema middagen, bijwonen vergaderingen) om mantelzorgers eerder in beeld te krijgen.	
We investeren in de samenwerking met de beleidsvelden welzijn/ zorg, onderwijs, participatie, wonen en openbare ruimte.	Beleidsadviseur Wmo/ Team Wmo, jeugd en gezondheid	De Consulent Mantelzorg heeft zich voorgesteld aan diverse collega's van de WDW, ze houdt collega's Sociaal Team op de hoogte door een interne nieuwsbrief. Daarnaast heeft zij in maart 2024 een presentatie geven aan haar collega's.	